

Expunere de motive

Învățământul universitar românesc, consacrat în Legea Fundamentală la art. 32, se bucură de garanția **autonomiei**. Această garanție de rang constituțional consacră o serie de drepturi și obligații în sarcina comunității academice în vederea asigurării responsabilității sociale pe care universitățile românești o au. În acest sens, constituantul a plecat de la premisa necesității **democratizării** mediului academic, în vederea asigurării unui climat educațional caracterizat de **performanță, etică academică, responsabilitate socială și integritate**.

În acest sens, actuala modificare legislativă are în vedere, în acord cu dezideratele constituționale, democratizarea mediului academic prin **clarificarea prevederilor din Legea Educației Naționale 1/2011 privind mandatele rectorilor**.

Rectorii au un rol deosebit de important în ceea ce privește dezvoltarea mediului academic. Totodată, în calitate de reprezentanți ai universităților din România, aceștia au obligația de a milita și de a susține practicile democratice în vederea cultivării valorilor fundamentale care caracterizează comunitatea academică.

În ultimii ani, ingerințele politice, precum și lipsa transparenței au îndepărtat o serie de universități din România de la dezideratele democratice, prin interpretări abuzive ale Legii Educației sau a noțiunii de *autonomie*. Organizațiile studențești din România au semnalat pe parcursul timpului o serie de derapaje întâlnite în universități, fapte care au pus sub semnul întrebării anumite prevederi legale. Spre exemplu, Legea educației naționale 1/2011, în proiectul inițial, prevedea la alin (7), al art. 213 următorul text: *Durata mandatului de rector este de 4 ani. Mandatul poate fi înnoit cel mult o dată, în urma unui nou concurs, conform prevederilor Cartei universitare. O persoană nu poate fi rector al aceleiași instituții de învățământ superior pentru mai mult de 8 ani, indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora.*

La data de 30 iunie 2014, art. 213, alin. (7) a fost modificat de Art. I, punctul 51. din Ordonanța de urgență a Guvernului 49/2014, iar noul text le lege prevede: *Durata mandatului de rector este de 4 ani. O persoană nu poate ocupa funcția de rector la aceeași instituție de învățământ superior pentru mai mult de două mandate succesive, complete.*

În ciuda faptului că în expunerea de motive a Ordonanței 49/2014 nu este justificată urgența și necesitatea imperioasă pe care o impune modificarea art. 213 (7) din Legea 1/2011, în practică,

noua prevedere legală a generat o serie de controverse. Astfel, noțiunea de „*mandate succesive, complete*” a putut fi interpretată în sensul că orice suspendare din funcția de rector reprezintă un temei pentru a nu considera mandatul respectiv complet, fapt care poate duce la o nouă candidatură din partea rectorului pentru un al treilea mandat. Mai mult decât atât, termenul „*successive*” sugerează că, în situația în care cele două mandate ale rectorilor nu sunt succesive, atunci există posibilitatea unor candidaturi ulterioare pentru obținerea aceluiași post.

Din punctul de vedere al inițiatorilor, formularea prezentă a alin. (7) a art. 213 lasă loc unor serii de interpretări nedorite care pot genera o serie de disfuncționalități în ceea ce privește managementul și democratizarea mediului academic. Practicarea valorilor democratice reprezintă o condiție *sine qua non* a comunităților universitare, iar actuala propunere legislativă vine **în sprijinul combaterii oricărui cumul de putere, a hegemoniei care ar afecta inerent evoluția și performanța academică.**

În acest sens, propunerea legislativă pe care o vom iniția modifică art. 217, alin. (7) în sensul limitării clare a mandatelor rectorilor, astfel:

Durata mandatului de rector este de 4 ani. Mandatul poate fi înnoit cel mult o dată, în urma unui nou concurs, conform prevederilor Cartei universitare. O persoană nu poate fi rector al aceleiași instituții de învățământ superior pentru mai mult de 8 ani, indiferent de perioada în care s-au derulat mandatele și de întreruperile acestora.

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect modificarea Legii Educației 1/2011 în sensul îmbunătățirii cadrului legislativ care reglementează învățământul universitar. Astfel, prin modificările realizate, **se propune democratizarea și creșterea calității managementului** la nivelul fiecărei universități și facultăți din România. Nu se poate vorbi despre evoluție și performanță academică fără să nu existe concomitent o schimbare cu privire la mecanismele pe baza cărora se decid funcțiile de conducere din cadrul mediului universitar. Democrația universitară, reprezentativitatea și cultura dialogului și a dezbaterii sunt premisele care stau la baza progresului academic și a calității.

Așadar, este atributul Legiuitorului de a identifica acele soluții legislative care să corecteze eventualele prevederi care pot suferi interpretări nedorite. Din acest motiv, considerăm că simplificarea și clarificarea normativă trebuie să se realizeze în sensul eficientizării aplicării Legii în acord cu voința reală a Legiuitorului, în dorința de a asigura eficacitatea efectelor juridice pe care dispoziția legală le va avea în realitatea obiectivă.

În numele inițiatorilor,

Senatori al Grupului Parlamentar USR

Silvia Dinică

Ștefan Pălărie

**Lista susținătorilor
Propunerii legislative –
Lege pentru modificarea
Legii educației naționale 1/2011**

[illegible]

[illegible]